

Rezumat

**privind executarea proiectului de cercetări științifice din cadrul Programului de Stat, cu
cifrul: 17.00418.80.05 A „Evaluarea gradului de conștientizare a populației privind
riscurile asociate cu accidentele vasculare cerebrale”, pentru anii 2017 - 2018**

Director de proiect – Grigore Friptuleac, dr.hab.șt.med., profesor universitar

Cuvinte cheie: cunoștințe, factori de risc, accident vascular cerebral, prevenție

Scopul proiectului: Determinarea nivelului de cunoștințe, pentru diferite grupuri de populație, privind riscurile asociate cu accidentele vasculare generale (AVC) în vederea direcționării măsurilor de promovare a sănătății în prevenirea accidentelor.

Obiectivele proiectului:

1. Evaluarea riscului cardiovascular individual pentru diferite grupuri de populație cu utilizarea diagramei de risc Heart SCORE;
2. Estimarea nivelului de expunere a populației, cu diferit grad de vulnerabilitate, la factorii de risc asociați AVC;
3. Evaluarea nivelului de cunoștințe a populației generale și în grupurile vulnerabile privind factorii de risc și metodele de prevenire a AVC;
4. Evaluarea nivelului de cunoștințe a populației generale și în grupurile de populație cu risc sporit privind recunoașterea simptomelor principale în cazul unui AVC;
5. Elaborarea metodologiei de informare eficientă a populației privind factorii de risc și metodele de prevenire a AVC.

Ca obiect de studiu în lucrarea actuală au servit persoanele mature, selectate randomizat și reprezentativ pentru principalele zone ale republicii, rezultatele chestionarului de evaluare a nivelului de cunoștințe și de expunere la factorii de risc în etiologia AVC, rezultatele screeningului riscului cardiovascular individual, cu utilizarea diagramei HeartSCORE. În scopul realizării obiectivelor înaintate a fost folosit studiul descriptiv selectiv cu utilizarea metodelor: istorice, sociologice, epidemiologice, igienice și statistice.

Rezultate:

În rezultatul studiului s-au obținut date noi privind nivelul de risc cardiovascular individual la populația din Republica Moldova. S-a constatat că probabilitatea de a manifesta evenimente cardiovasculare în următorii 10 ani crește odată cu vârsta și riscul este mai pronunțat la bărbați comparativ cu femeile. Astfel, riscul cardiovascular individual mare și foarte mare la bărbați a început să se înregistreze la vârsta de 50 ani în proporție de 18,4 la sută, ca ulterior să crească la fiecare 5 ani, corespunzător cu 34,4, 10,7 și 17,4%, la vârsta de 65 ani atingând cota de 81,4%. La femei, riscul cardiovascular individual mare și foarte mare, a început să se înregistreze la vârsta de 60 ani, în proporție de 12,7 la sută, ca în următorii 5 ani să se înregistreze la 52,4 la sută din femeile investigate de vârsta de 65 ani.

Rezultatele obținute au permis gruparea eșantionului de studiu în dependență de nivelul individual de risc cardiovascular. Astfel putem conchide, că cele mai vulnerabile grupe privind riscul cardiovascular, evident și pentru AVC sunt bărbații începând cu vârsta de 50 ani și femeile începând cu vârsta de 60 ani.

Au fost diagnosticați factorii de risc asociați cu AVC, la care au fost supuși persoanele selectate în studiu. S-a constatat, că populația investigată a fost expusă factorilor de risc alimentari, biologici, ocupaționali, psihosociali și comportamentali în proporție, corespunzător de 39,8, 39,0, 22,4, 14,8 și 12,5%. Dacă la factorii comportamentali, ocupaționali și alimentari mai frecvent sunt expuși bărbații, atunci la factorii psihosociali și biologici femeile sunt cu mult mai sensibile. Înțelegerea mai bună a factorilor de risc și a semnelor de alertă pot facilita intervențiile medicale cu scop de reducere a morbidității și mortalității prin AVC.

Rezultatele obținute denotă un nivel scăzut a cunoștințelor populației privind factorii de risc în etiologia AVC. Astfel, 60,2 la sută dintre persoanele intervievate nu a putut menționa nici un factor de risc în geneza AVC. Cel mai frecvent populația consideră că accidentul vascular survine din cauza situațiilor stresante condiționate de factorii psihosociali (30,7%). Totodată sunt subestimați factorii de risc comportamentali, alimentari, de mediu, biologici și ocupaționali în geneza AVC. Evident, că și cunoștințele referitor la măsurile necesare de întreprins pentru a evita AVC au fost la un nivel foarte mic.

S-au obținut rezultate ce reflectă un nivel scăzut al cunoștințelor populației privind simptomatologia AVC. Mai mult de jumătate din corespondenți (56,8%) nu au putut indica nici un semn distinct pentru maladia dată. Acest fapt facilitează intervenții medicale tardive, punând în pericol viața pacienților și posibilitatea recuperării depline.

Rezultatele studiului au argumentat necesitatea elaborării metodologiilor de comunicare și informare eficientă a populației, care vor contribui la eficientizarea programelor de promovare a sănătății și prevenirea AVC.

Principalele rezultate obținute în studiul actual au fost reflectate în 23 lucrări științifice, dintre care: o monografie, 2 lucrări didactice, 2 ghiduri, 7 articole în reviste naționale (categoria B și C) și 6 teze publicată în reviste internaționale. Rezultatele au fost discutate în cadrul a 7 manifestări științifice internaționale și naționale. În cadrul proiectului a fost susținută o teză de doctor în științe medicale și 4 teze de licență.

Rezultatele studiului au fost apreciate prin decernarea a 2 diplome de excelență și 2 diplome de onoare.